

*** Әлмәт шәһәре «Ямашнефть» нефть һәм газ
чыгару идарәсе прогимназиясенең татар
теле һәм әдәбияты укытучысы
Вилданова Алия Илгиз кызы төзеде**

* Бәхетле очрак

бәйгесе

3 нче сыйныф укучылары

Беренче бүлек

1.Г.Тукайның “Кызыклы шәкерт” шигырендә малай эткә нинди сүzlәр әйтә?

-Ах, юләр маэмай! Өйрән яшьләй, зурайгач жайсыз ул....

-Ах, юләр маэмай! Эшлә яшьләй, зурайгач жайсыз ул...,

- Ах, юләр маэмай! Тырыш яшьләй, зурайгач жайсыз ул....

*2. Әминә Бикчәнтәеваның
“Тәмле сүз” хикәясендә кунак
апа ни өчен Гөлкәйне “тәмсез
телле” дип шелтәли?*

А) Гөлкәй Рәйсәне чәй эчәргә
чакырмый.

Б) Гөлкәй Рәйсәгә ачуланып дорфа
итеп дәшә.

В) Гөлкәй әнисенә дорфа итеп дәшә.

*3. Мирсәй Әмир “Жиргән” хикәясендә
кайсы халыкның чит телләренә
остарак өйрәнүе турында язган?*

А) татар

Б) рус

В) чуваш

Г) мордва

*3.Подъездда тапкан песигә балалар
нинди исем бирәләр?*

Мияу

Тарзан

Ак песи

Васька

4. Г.Тукайның “Умарта корты һәм чебеннәр” мәсәлендә төп теманы билгеләгез:

- 1.Бал кортларын сакларга кирәк.
- 2.Чебеннәрне чит илләргә куарга тырышырга.
- 3.Хезмәт иткән кешеләр үз илләрендә кадерле булалар.

5. "Сабан туенда" хикәясендә Салих нинди музыка уен коралында уйный?

-фортепианода

-гармунда

- скрипкада

-курайда

7. Ф.Яруллинның “Кояштагы тап” хикәясендә малай нинди начарлык эшләгән?

6. Р.Вәлиеваның “Туган көндә” хикәясендә Фәридәнең туган көнен ни өчен әнисе уздырмаска булган?

Икенче бүлек

1. Мәгънәсе буенча сүзләрне тап.

1. Алмагачның жимеше.
2. Аркадагы һәм яндагы тиресе энәләр белән капланган кечкенә жәнлек.
3. Агач яки куакның жир өстеннән башлап очына кадәр ботаклар жибәрә торган өлеше, төп сабагы.
4. Нинди дә булса текстны эченә алган, битләре билгеле бер тәртипкә бергә жыйналып төпләнгән басма.
5. Йозакны бикли һәм ача торган махсус тимер жайланма.
6. Судья, хөкем итүче.

2. Мэгънәсе буенча килеп чыккан алынма сүзләрне тап

Театр өчен сәхнә эсәрләре язучы.

Кара чөчлө, кара кашлы кеше.

Әйбер (экспонатлар) саклый торган махсус
урын, бина.

Хәл ителергә тиешле мәсьәлә.

Ике ягына агачлар утыртылган сукмак.

4. Фразеологизмнарны гади бер сүз белән алыштырып языгыз.

Авыз пешү —

куян йөрәк —

түбәсе күккә тию —

кот очу —

авызыннан энже чәчү —

ачык авыз —

авыз турсайту —

теңкәгә тию —

Сүзләр: куркак, аптырату, курку, шатлану, үпкәләү, надан, матур сөйләү, алдану.

5. Омонимнарны тап.

Ат муенында була, эшләп арыгач була,
каникулга чыккач була _____

Шул сүз белән кеше битен һәм бер санны
атыйлар, суда хәрәкәт итәргә дә шул
сүзне әйтеп кушалар _____

Жимеш орлыгын яисә үзәген атыйлар,
өстән аска таба барырга кушу, билгеле
бер урын, жир _____

6. Мәкальләрне дәвам итеп язып бетер.

- Ялкаулык — хурлык, тырышлык — .....
- Чисталык — сәламәтлек----- .
- Ипи — иң зур ----- .
- Эшләп ашасаң, һәр ризык балдай ----- .
- Телләр белгән-илләр -----.
- Бауның озыны, сүзнең -----.
- Туган телем-иркә -----.
- Яшьлегендә өйрәнмәсәң, картлыгыңда -----.

7. Капитаннар ярышы-табышмаклар чишү

Вак кынадыр үзләре
Ялтырыйдыр күзләре

Ул булганда көн була,
Булмаганда төн була

Йөз кат киём,
барысы да төймәсез

Үскәндә-яфрагын,
Үскәч, тамырын ашыйлар.

Өрекмәндәй зур колак,
Аяклары бер колач,
Борыны жиргә тигән,
Килгән ул ерак жирдән

Үзе мәчегә охшаган,
Сырлы-сырлы тун кигән.
Ул безнең зоопаркка
Жылы яклардан килгән.

8. Кроссворд чишү.

9. Ике сүздән бер сүз ясау.

10. Укытучылар өчен тур. Тюркизмы в русском языке.

-Какая улица в Москве названа татарским словом

А) Мичурина

Б) Ломоносова

В) Арбат

-Как называется верхняя одежда для мужчин и женщин?

А) плащ

Б) бишмет

В) зипун

Какое слово заимствовано из татарского языка?

- а) чемодан
- б) сундук
- в) сумка

Как называли переводчика в старину?

- а) баламут
- б) тылмач
- в) бурлак

Какое слово заимствовано из татарского языка?

- а) колбаса
- б) лимон
- в) халва

- а) тюльпан
- б) жасмин
- в) роза